

zborovanj sreskih društev, uporabijo vsako priliko, da predložijo učiteljskemu veliki pomen naše zadruge za posameznike in za stan. Ravno tako opozarja vodstvo sekcije na zadruge tudi na vseh predsedniških zborovanjih. Za vse reklamne novice so nam predali »Učit. tov.« vedno na razpolago. Načelstvo Samopomoči učiteljskih otrok čuti zato prijetno dolžnost za naklonjenost in vsestransko oporo in podporo izreči vodstvu stanovske organizacije svojo najpristnejšo zahvalo.

V današnjih težkih časih so nam ustanove kot je naša Samopomoč nujno potrebne. Nihče naj ne misli, da je že storil svojo dolžnost do otroka, ako ga je dal v šolo. Treba mu je pomagati tudi ob vstopu v poklic. Ker naš stan ni tako situiran, da bi mogel učitelj s primernim zneskom podpreti v življenje vstopajočega otroka, si moramo pomagati z vzajemno pomočjo. Ta cilj ima naša zadruga.

Končno prosim načelnik v svojem poročilu nasvetov, kaj naj zadruga ukrene, da doseže čim večji razmah in porast.

Računski zaključek za leto 1932.

Ker je občni zbor sklenil, da se vrši debata o poročilu načelnika po podanem poročilu nadzorstva, preide načelnik k drugi točki dnevnega reda in prosi tov. Dorčeta Koča, da poda svoje poročilo o računskem zaključku za leto 1932.

Iz poročila je razvidno, da so znašali prejemki Din 80.834'02
izdatki pa „ 80.834'02
Prometa je torej bilo Din 161.668'04

Iz računa zgube in dobička vidimo, da so znašale:

Posmrtnine	Din 2.086'25
Pisarniške potrebnosti	„ 635'64
Predplačila prispevkov	„ 220'—
Odpisi premičnin	„ 554'—
Čisti dobiček	„ 4.901'59

Vseh izdatkov Din 8.397'48

Zadruga pa je prejela:
Zavarovalnih prispevkov Din 5.527'—
Obresti „ 2.436'48
Dolžniki „ 434'—

Prejemkov je torej bilo Din 8.397'48

Bilanca.

Aktiva:	
Gotovina v blagajni	Din 276'50
Naložen denar	„ 54.437'74
Dolžniki	„ 434'—
Deleži pri Zvezi	„ 100'—
Premični inventar	„ 3.139'—
Prejemkov je torej bilo	Din 58.387'24

Pasiva:	
Deleži članov	Din 1.240'—
Rezerva za podporo	„ 52.025'65
Predplačila prispevkov	„ 220'—
Čisti dobiček	„ 4.901'59
Skupno	Din 58.387'24

Načelnik otvori nato debato k poročilu načelnika in k računskemu zaključku.

Tov. Zor Miroslav meni, da bi bilo potrebno, da bi si zadruga pridobila na področju vsakega sres. društva svojega poverjenika, ki bi skrbel za reklamo. Najuspešnejša je vedno osebna agitacija.

Tov. Dimnik Ivan in Skulj Andrej predlagata, naj si oskrbi zadruga še enkrat točen seznam vseh učiteljev in učiteljic staršev in naj razpošlje na njihove naslove s kratkim informativnim dopisom vsem tudi pristopnice.

Zaradi olajšanja pristopa bi bilo primerno dovoliti priglasenim članom po želji tudi plačevanje sprejemnih pristojbin v obrokih.

Po končani razpravi daje načelnik tovariš Lavrič poročilo načelnika in računski zaključek na glasovanje. Oboje je soglasno sprejeto.

Predlogi.

Do stavljenega roka načelstvo ni prejelo nobenega predloga. Pač pa je stavljen tov. Zor na obnem zboru sledeči predlog:

Zavarovanci naj se sprejemajo do 18. leta starosti. Da pa ne bodo ostali člani oškodovani, se vsakemu nad 10 let staremu na-

novo sprejetemu zavarovancu izplača v primeru doživljaja podpora šole 11 let po sprejemu v zavarovanje. Tako bi ne bili zavarovanci, ki so vstopili do 10. leta, prav nič oškodovani.

Predlog pride v razpravo na naslednjem obnem zboru.

Ker je dnevni red izčrpan, se zahvali tov. Lavrič vsem pričujočim za udeležbo in zaključni občni zbor.

Kumelj Metod, zapisnikar.

Za mladinski časopis

Nekaj misli ob štiriletki »Našega roda«. — Podjetni Čehi. Hipertrofija mladinskih li-

resničnosti. — Za preusmeritev!

Slučajno sem dobil v roke češki mladinski časopis »Mlady svet«, ki ga izdaja že 4. leto »Statni nakladateljstvo« v Pragi, torej državna založba! List izhaja v prikupljivem časopisnem formatu vsak torka na 4 straneh. Prinaša izbrano novinarsko gradivo, primerne mladini srednje in višje starostne stopnje: poleg zanimivih tedenskih novosti tudi podlistek, tehnično, zdravstveno, sportno, ugan-karsko in šahovsko rubriko, vse garnirano s prikupnimi ilustracijami. List je razširjen po vseh šolah in sijajno služi šolskemu delu v smislu sodobnega pedag. gibanja. Na lanskem svetovnem pedagoškem kongresu v Nizzi so — po izjavi udeležencev tov. B. — Čehi baš s svojim mladim časnikom vzbujali največ zanimanja, kar mi je tem bolj razumljivo, ker n. pr. na mednarodnih kongresih in razstavah l. 1928./29. v Berlinu, Lipskem in na Dunaju nismo mogli med nešteti beletističnimi mlad. listi zaslediti niti enega mladinskega časopisa. Veseliti nas mora, da je bratska CSR v tem oziru prebila led in dokazala, da razumeva težnje sedanosti.

Za naše razmere stvar ni nova! Zaželeno je bila že v letih, ko smo z največjo vnemo dvigali prapor šolske reforme v Sloveniji. Tov. J. Dolgan se je v »Popotniku« 1928./29. št. 5 obširno bavil s problemom, na vseh treh samoizobraževalnih tečajih 1927.—29. smo v debatah izražali nebroj misli in že takrat je učiteljsko po večini bilo za časopis, ki bi podpiral šolsko delo v smislu moderne šole. Pa je prišlo drugače!

Zivo se spominjam na širšo sejo Mladinske matice v Ljubljani dne 29. junija 1929., ko je bila pod preds. tov. Lužarja v razpravi ustanovitve »mladinskega lista«. Ožji odbor je predložil načrt za »Naš rod«, kakršen je danes. Zadeva časopisa ni prišla v razpravo, ker je večina izrazila potrebo po beletističnem listu. Pač pa je bilo sklenjeno, da bo novi list vneto podpiral sodobna pedagoška stremjenja s tem, da bo prinašal snovno strnjene številke, primerne za razredno štivo. Od takrat ideja mladinskega časopisa ni nikogar več vznemirjala. Vsi smo se vdali v usodo in sprejemali, kar nam je pač serviral »Naš rod«.

Letos zaključuje »Naš rod« svojo — »štiriletko«. Nedvomno z uspehi, kakršne še ni doživel noben slovenski list za mladino. Pri-znati moramo uredništvu vso dobro voljo, da zadovolji čitatelje: mlade in stare. Pa se vendar že vsa leta pojavljajo od raznih strani upravičeni in neupravičeni glasovi, ki iznašajo najrazličnejše nedostatke. Toda bodimo pravični: »Naš rod« je kot beletistični mladinski list izpolnil svoje obljube!

V kolikor pa je »Naš rod« mogel podpreti šolsko dečo v osnovni šoli, naj pojasni primer iz prakse: Slučajno sem stopal z istimi učenci od 1. šol. leta dalje — sporedno s takrat na novo izhajajočim »Našim rodom« tako, da sem v 4. razredu zaključil tudi štiriletko »Našega roda«. O prvem navdušenju elementarcev sem svojčas poročal v »Popotniku«. Skozi 2 leti so vsi učenci v razredu bili redni naročniki, čeprav je list vseboval le malo narečnega štiva. Najprivlačnejši za nižjo stopnjo so bili pač slikopis, sestavki, pra-

vi podporniki smiselnega čitanja. Na srednji stopnji je pričelo število naročnikov nepričakovano padati: od 100% v teku 2 let na 38%! Tudi tu ni mogla deca najti vsega onega, kar bi si želela. Pač pa se je list po mnenju tovarišev dobro obnesel za višjo stopnjo, ki je prišla v vsakem pogledu na svoj račun. Torej je list vsakdanje čitanke mogel le deloma izpopolniti in le tuintam je posiljal žarek veselja iz »Našega roda« tudi onim mlajšim in srednjim . . .

Je v tej neenotnosti kos tragike in to tem bolj, ko imamo danes že ducat slovenskih mladinskih listov, ki jim je mladinoslovje še neznan in neupoštevana veda. Iz teh vidikov je reforma listov nujno potrebna. Če je izdajatelj in založnik res pri srcu slovenskega mladina, potem bodo morali v mladinski beletistiki najti pota, ki bodo mogla doseči mladino vseh starostnih dob. Je pa še aktualna druga plat mlad. štiva!

Izkušnje kažejo, da mladina, ki je navezana samo na literarne vrednote, ne doživlja onega resničnega življenja, ki valovi zunaj šole. Spontano prime za očetov časopis in slastno požira razne »senzacije«. V 4. šol. letu sem napravil statistiko 43 učencev delavskih staršev. Kaže mi sledeče: 16 dečkov čita dnevnik redno vsak dan, 8 jih čita delavski tednik, 3 poslušajo tedensko, ko starši doma glasno čitajo časnike. Roditelji so me ponovno spraševali, če naj otroci čitajo časopise. Nič ne bi imel proti, če bi današnja žurnalistika pravilno vršila svojo nalogo! Priporočal sem staršem, da sami izberejo posebne zanimivosti iz časopisja, zlasti mlad. priloge in nanje opo-

zorijo deco, da jih čita. Krivoločnosti in opolzkosti naj molče preidejo, naj pa nikar ne prepovedujejo časnikov, kajti prepovedan sad je še mnogo vabljeviši. Pomagal sem si tudi na ta način, da vsak dan v šoli posvetim nekaj minut svetovnim novicam. Reči moram, da so to oni dnevi trenutki, ki se jih deca najbolj veseli. In ko sem pred dnevi pokazal v razredu češki otroški časopis, ni bilo želje po slovenskem mladinskem časopisu nič manj kot pred 4 leti za »Naš rod«. Sami so ugotovili, da je to »nekaj imenitnega«. Seveda — prave časopise imajo do sedaj samo — odrasli. In naenkrat: pravi pravcati časnik za — deco?!

Svetovno časovno dogajanje je bistven del modernega pouka. Če bi danes, ko je časopisje razširjeno že v vsaki gorski vasi, tega ne vpoštevali, bi bili na napačni poti! V šoli »obravnavamo« podrobno dogodke starih vekov, za sodobno življenje in bitje pa nimamo besede! Nešteto imamo sentimentalnih literarnih vzorov, nimamo pa še možnosti, da nudimo deci primere sodobnega resničnega življenja.

Blagor češki deci, ki ji je že skozi 3 leta dostopno življenjsko valovanje v prikupni obliki »Mladega sveta«!

Bolj kot pred leti mora stopiti problem mladinskega časnika pred nas danes, ko je načelo »iz življenja za življenje« po naših šolah splošno uveljavljeno. Podrobno bo treba pre-motriti, v koliko uspehi literarne smeri »Našega roda« odtehtajo potrebe in želje naše mladine. Ob končanem 4. letniku poskrbimo, da se točno ugotovijo potrebe in možnosti preokreta našega mladinskega lista v potrebnejšo novinarsko smer! Prepričan sem, da ne bo slovenskega učitelja, ki ne bi bil prepričan o nujni preusmeritvi, kakor hitro bo pregledal krasno urejen češki tednik. (Pri nas morda polmeseničnik.)

»Mladinski matic« in sekciji JUU pripada važna uloga, da podvzame vse potrebno za uredničenje mladinskega časopisa! Naj bodo idealni instituciji »M. M.« s preusmeritvijo usojeni še srečnejši dnevi, s tem pa slovenski mladini: sodobna vzgoja s širokim pogledom v svet!

P. S.: Misli za preusmeritev »Našega roda« je soglasno sprejelo učit. društvo JUU za Maribor desni breg na zborovanju dne 10. junija 1933. in je sestavilo tozadevne predloge za letošnjo skupščino.

E. Vranc, Maribor.

Splošne vesti

BLAZNOST ALI KAJ?

V »Učiteljskem tovarišu« z dne 18. maja t. l. št. 38, beremo, da sta razpisani dve učiteljski mesti v srezu Dolnja Lendava in sicer na šoli v Dolgi vasi in na šoli v Dolnji Lendavi. Za obe službi je pogoj, da prosilec zna poleg državnega jezika tudi madžarski jezik. Odkar stoji Jugoslavija, se še to ni zgodilo, razen pri razpisu učiteljskih mest na manjšinskih šolah. Manjšinska šola pa že več let ne obstoja, ne v Dolnji Lendavi in ne v Dolgi vasi. Že samo ta razpis pomeni klopoto vsemu nacionalnemu delu naših društev v Dolnji Lendavi, predvsem pa delovanju Narodne Odrbane.

Ta razpis ne pomeni nič drugega, kakor da je dana možnost madžarskim učiteljem, ki so bili premeščeni iz Prekmurja, kompetirati nazaj na madžarsko mejo v Prekmurju.

Ta razpis je v vseh nacionalnih krogih v Dolnji Lendavi izzval veliko ogorčenje, posebno ker se je opazilo, da so tudi nasprotniki vedeli za ta razpis in se sedaj nacionalnim delavcem direktno rogajo. Namesto da bi se gledalo na to, da se mladina, v kolikor še ne zna, priuči državnega jezika, pa se hoče s tem umetno držati staro madžarizacijo. Ne glede na to pa je na vsaki izmed teh šol že po ena učna moč, ki zna madžarski. Zakaj

zopet ta popustljivost, zakaj zopet ta hlapčevska gesta napram oholim Madžarom?

Z uprav bedastim nastopom kompetentnih faktorjev in popustljivostjo naših organov smo prišli tako daleč, da so pred 14 dnevi šli domačini demonstrativno preko meje k birmi na Madžarsko, in to kar v trumah in še celo z duhovščino. Bili so vmes takšni, ki pred oblastmi zatrjujejo, da so bili dobrovoljci za Prekmurje in sedaj še pride ta absurdnost, da hočejo namestiti stare madžarske učitelje zopet na ogroženi meji, namesto da bi se nameščali naši mladi nacionalni in kulturni delavci, katerih čaka več sto na službo. Tako pa dajemo priliko, sedaj po 15 letih, priti nazaj na te velevažne postojanke ob mejo Madžaronom, ki so že itak toliko škodovali naši nacionalni stvari, ker se jih je pustilo tako dolgo na meji.

Kakor slišimo, bo Narodna Odrbana v Dolnji Lendavi podvzela potrebne korake, na drugi strani pa skušala tudi pomiriti našo nacionalno javnost, kajti razburjenje in ogorčenje radi naše popustljivosti je tako vsestransko, da bo narod segel po samopomoči, zato upamo, da se zgoraj navedeni razpis ne bo izvršil v škodo naših ogroženih interesov na madžarski meji.

Gornje je objavil »Pohoda« v 23. števil. dne 10. junija 1933.

Albert Širok:

Pogovor z Ribičičem

Dobiti Ribičiča za daljši razgovor je nemogoče. Vedno ima polne roke dela. Zjutraj je v uradu na banski upravi, popoldne ga srečaš v tiskarni, v Mladinski matici ali na sekciji. Kasneje je v radiostudiju. Zvečer ima dve, tri seje, ali pa mora hiteti h generalni vaji v gledališče. V uradu — stranka za stranko in medtem pa poje še neprestano telefon.

Kdaj pregleduje predavanja, kdaj pripravlja poročila za šolski radio, kdaj piše članke in knjige, je sploh skrivnost.

V tej stiski za čas se je vrnil najin pogovor stoje in pretrgoma na hodniku tako rekoč in na cesti.

Kako si zadovoljen z letošnjimi publikacijami Mladinske matice? — Zadovoljen! — je odvrnil Ribičič smehljaje. — Ena knjiga izpopolnjuje drugo. Mislim, da še nismo imeli tako pestrih publikacij kot letos.

Stopili smo zopet za korak naprej. Kar smo obljubili, smo držali. Vse štiri knjige so bogato ilustrirane in izdali smo celo knjigo na boljšem papirju v 4 barvnem tisku. Te bodo naši najmlajši še posebno veselili. Pa ne samo zaradi pestrih ilustracij, ampak tudi zaradi prisrčnih verzov Anice Černejeve.

Druga knjiga, po kateri bodo planili otroci z navdušenjem je »Brkonja Čeljustnik«. Magajnova vesela fantastična pravljica je dobila v Jakcu duhovitega ilustratorja. Njegovih 18 celostranskih risb ne ilustrira samo dejanja, ampak delo tudi čudovito izpopolnjuje. Besedilo in ilustracije so tu združene v organsko celoto, da si knjige brez teh slik sploh ne moremo več predstavljati. Dolgo smo iskali mladinskega ilustratorja in mislim, da smo ga končno vendarle našli.

»Lov na mikrobe« je potreben pouk iz higijene. Kmetovi se je posrečilo dati delu tako obliko, da ga bodo otroci uživali kot zanimivo povest.

Četrta knjiga so »Kresnice«. Te bodo letos precej obširne.

— Kot urednik »Kresnic« mi lahko o teh kaj več poveš? —

— Lani so bile »Kresnice« mnogim prebeletistične; letos jim bodo najbrže premalo. Beletrijo sem popolnoma izpustil. Vendar se lanske »Kresnice« in letošnje pravilno izpopolnjujejo. Lanske so govorile o naših močeh, letošnje govorijo o naši zemlji. O bogastvu in lepoti naše zemlje. Naj bi vlike Kresnice mladini nekaj prave ljubezni do naše grude, do naše domovine! Težki časi že prereno grozijo. Morda bo treba našo zemljo še braniti. Borimo pa se samo za to, kar ljubimo; ljubimo pa samo to, kar poznamo. Zato se nisem omejil samo na Slovenijo, ampak sem hotel razsvetliti predvsem manj znane dele

naše države. Tako dobimo v Kresnicah članke o Prekmurju, o Makedoniji in o našem morju. Važnosti morja se vsi le še premalo zavedamo.

Tudi naših izseljencev in naših zaslužnjekih bratov v Primorju so se spomnile letošnje Kresnice.

— Kakšne načrte imaš za novi letnik Našega roda? —

— V bistvu se ne izpremeni mnogo. Na željo mnogih se uvede zopet glasbena priloga in morda dobi list tudi par novih rubrik.

»Naš rod« izide v novi okusni opremi Milka Bambiča, ki poskrbi vsaki številki tudi novo naslovno stran. Po predloženih skicah sklepam, da bo ta oprema zelo ugajala naši mladini.

Prijetna novost bo tudi Cicibanov rod, ki izide najbrž kot priloga za naše najmlajše v 3 barvnem tisku. Seveda bo to možno le v primeru, da naklada ne pade in če dobi uprava potrebna zagotovila, da ne bo število naročnikov nihalo od številke do številke kot se je dogajalo prejšnja leta.

— Kaj pa glede sotrudnikov? —

— Krog sotrudnikov mislim še pomnožiti. Kot nova osebnost nastopi v »Našem rodu« z glavno povestjo, ki se bo nadaljevala skozi ves letnik, Kristina Hafnerjeva z zanimivo napeto povestjo »Šimetov Lipe«. Dejanje povesti se vrši vse v naših krajih in iz-zveni v pravo pesem planin.

— Kaj pa praviš na očitke, ki so padli na nekem zborovanju glede protežiranja nekaterih sotrudnikov? —

— Kaj naj rečem. — je odgovoril Ribičič skoro veselo. — Čul sem že toliko očitkov, da mi tudi novi ne kalijo več spanja. Kazalo samo odgovarja tem ljudem dovolj glasno. Niti en sotrudnik ni zastopan več kot s štirimi pri-

spevki. Nimam torej par ljubljencev krog sebe. Samo v tem letniku je sodelovalo okoli 50 pesnikov in pisateljev ter 20 ilustratorjev. O enoličnosti in premajhni barvitosti prispevkov pri tem številu sotrudnikov lahko govorijo samo barvoslepi ljudje.

— Mnogi se potegujejo za to, da bi se izpremenil Naš rod v šolski list.

— Ne verjamem, da bi bilo to mogoče — je prekinil Ribičič. Samo povej mi, za kateri razred naj bi se izdajal ta list? Za vse? Vidiš, da je smešno! Sicer pa se bo v tem pogledu razvnela debata na banovinski skupščini, kjer bom zastopal svoje stališče. Naš rod ni izključno beletističen mesečnik, a da bi beletrija morala igrati ulogo pepelke v njem, tega ne bi trpel. Če se postavi skupščina na to stališče, si bo pač morala zbrati tudi drugega urednika.

— Ali bi mi hotel še kaj povedati o nadaljnjem programu Mladinske matice? —

— V kratkem času se je razvila Mladinska matica v največjo našo mladinsko založništvo. Program, ki si ga je postavila pred leti, je zanj že pretesen. Druga založništva izdajajo vedno manj mladini, knjig, kulturne potrebe naših stalnih mladinskih čitateljev pa so vedno večje. Mislim, da je prav zdaj ugoden čas, da pokažemo svojo podjetnost. Mladinska matica naj bi svoj program razširila, da bi izdala namesto dveh, recimo 5 in kasneje tudi več knjig v izrednih publikacijah. Če se obveže vsaka šola, da odkupi ali razproda toliko izvodov knjig, kolikor razredov ima, pa se da naš načrt z lahkoto uresničiti. Mladinska matica bi postala tako v kratkem mogočno založništvo in prepričan sem, da bi tudi naše mladinsko slovstvo bohotno vzcvetelo kot še nikdar. —

Razpis prostih učiteljskih službenih mest je prejel »Učiteljski tovariš« za objavo od prosvetne uprave. Enak razpis so objavili tudi drugi listi, med njimi »Narodna prosveta« s pripisom: K. O. N. broj 36.497. — Iz kancelarije Odeljenja za osnovnu nastavu Ministarstva prosvete, 26. maja 1933. godine u Beogradu. — V tem razpisu stoji pri nekaterih šolah v dolnjelendavskem srezu nastopni dostavek: nastavni jezik državni in madžarski. — Očitek blaznosti torej ne zadene »Učitelj, tovariš«.

— Gospodinjski tečaj za učiteljice na dr. Krekovi mešč.-gosp. šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične 3. julija t. l. in traja do 28. julija 1933.

— Maturantke državnega ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1927.—1928. vabim, da proslavimo petletnico naše mature. Predloge glede časa in kraja pošljite takoj na: Natašo Zupančič, Tomišelj, p. Ig-Studenec pri Ljubljani.

— Maturantke 1. 1918. drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani po 15 letih na svidenje dne 4. julija v Ljubljani! Pošljite, prosim, prijave in event. predloge za čas in kraj sestanka. — Mina Selan, Ljubljana, Poljanska c. 15 — VII.

— Maturanti iz l. 1903., ki ste položili ta izpit v Kopru, oglasite se čimprej. Praznovali smo le 10 letnico mature, 20 letnico smo preložili v nadi na boljše čase. Ne odlagajmo še 30 letnice. Določite dan, kraj in način praznovanja. Mogoče bi se zbrali o velikih počitnicah v Novem mestu. Kaj pa ob kongresu JUJ ali drugače. Obnovimo stike. Pišite na naslov Anton Mervič, upravitelj meščan. šole, Novo mesto.

— Maturantke 1. 1913. učiteljske šol. sešter v Mariboru! Kakor dogovorjeno, se letos sestanemo. Predlagajte, prosim, kraj in čas sestanka. Najlepše bi bilo začetkom julija v Mariboru. Na svidenje! — Ant. Vaupot, učit. Slovenjgradec.

— Maturantke mariborskega moškega učiteljskega iz l. 1923. se snidemo dne 2. julija ob 14. uri pri Unionu v Mariboru, skupaj s tovariši iz vzorednega letnika. — Olga Šijanec, Ormož.

— V članku »Učitelj poborniki treznosti« v 41. številu, 3. kol., 4. odst., 8. vrsta stoji: do pijanstva, namesto do abstinence. — Popravljamo radi reda v gotovosti, da je vsak to že sam storil ob čitanju.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

— Ljubljansko učiteljsko opozarjamo, da se vrši 21. junija t. l. v dvorani sokolskega doma na Taboru ob 8. uri zvečer spominjska svečanost za pokojnim narodnim borecem Vekoslavom Spinčičem. Prosimo p. n. učiteljsko za obilno udeležbo.

— Neguj svoje zobe! Knjižica s tem naslovom je bila poslana na vse osnovne šole dravske banovine. Knjigo je razposlal Centralni šolski ambulatorij, ki nas naproša sporočiti: Vsi šolski upravitelji naj pošljejo denar za prodane izvide kuratoriju Centralnega šol. ambulatorija v Ljubljani. Neprodane izvide naj obdržijo in jih skušajo razprodati v začetku prihodnjega šolskega leta.

— Kako bi bilo pri nas? Ravnatelj Vse-narodne Esperantske Organizacije Hans Jakob iz Zeneve, ki se je udeležil VI. jugoslovanskega esperantskega kongresa v Beogradu, nam je pravil, da so v Švici nameravali državnim uradnikom znižati plače. Dalj so to na glasovanje. Ljudstvo je glasovalo proti znižanju plač. Ako državni uradnik nima denarja, tudi ne more nič kupiti in ljudstvo ima le škodo. Se vidi, da je švicarski narod politično na visoki stopnji.

— Sekcija učiteljev-esperantistov. O binokostnih praznikih se je vršil v Beogradu VI. jugoslovanski esperantski kongres. Ker je bilo navzočih tudi lepo število učiteljev(ice), se je osnovala posebna sekcija v okviru esperantske lige. Sekcija načeluje Golobič Peter, šol. upr. na Primorskem pri Litiji. Namen te sekcije je, propagirati esperanto v učiteljskih vrstah in stopiti v stik z inozemskimi učiteljskimi društvi. Na prihodnjem kongresu, ki se bo vršil v Osijeku, bo imela sekcija občni zbor. G. P.

Osebnne zadeve

—i Napredovali so učitelji(-ice): v VII. skupino: Dolinar Elvira iz Velike doline, Miklavč Anton iz Brezovce, Droč Hortenzija iz Jarenine, Zdolšek Marija od Sv. Jurija, Igljič Marija iz Bizelskega, Ivancič Josipina iz St. Vida pri Stični, Jarnovič Ivan iz Ligojne, Likar Helena iz Ljubljane, Resman Rado iz Stogovce, Štefanič Rudolf iz Salovec, Zalar Marija iz Metlike, Uhlif Marija iz Sodražice, Zagar Marija iz Brežic, Završnik Antonija iz Vrhnik, Šumperer Ivan iz Stare cerkve, Benedičič Franja iz Železnikov, Guna Marija iz Zagorja ob Savi, Kolarič Josip iz Centibe, Drassal Marjeta iz Slivnice, Kalan Bogomila iz Majšperka, Mazlu Alfonz iz Brega pri Ptuj, Megla Milan iz Sv. Lenarta, Potočnik Antonija iz Spitaliča, Pokorn Danica iz Mošenj, Prestor Nikolaj iz Mošenj, Prijatelj Josip iz Velikih Lašč, Planinšek Pavla iz Ljubljane, Perič Cirila iz Ljubljane, Obersnu Petra iz Vrhnik, Čerček Zora iz Marenberga, Engelsberger Viktor iz Borovnice, Hrovat Valerija iz Komende, Hočevar Marija iz Velikih Lašč, Cirman Marija iz Dobove, Colja Alojzij

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

iz Bele cerkve, Ferk Bogomir iz Sv. Miklavža, Flego Marija iz Viča, Kašpar Franc iz Dobrovec, Schein Stefan iz Jezera, Vončina Majda iz Dolenje vasi, Faganel Leopoldina iz Studence, Filipič Gabriella iz Preserja, Antolovič Cirila iz Dobove, Kramar Franc iz Skalskih Cirkovcev, Stumpf Ludvik iz Sv. Antona, Smeh Leopold iz Šmarja pri Jelšah, Jenko Ljudmila iz Mirne, Jan Marija iz Preserja, Ložar Marija iz Velikega Grabna, Lasič Franc iz Kranja, Šinigoj Rozalija iz Logatca, Stibler Julija iz Serdce, Straus Marija iz Rajhenburga, Valentič Angela iz Frama, Vidmar Ferdinand od Sv. Lenarta, Uršič Berta iz Metlike, Vardjan Marija iz Semiča, Zukovec Fran iz Šmihela, Serajnik Angela iz Dovja, Bertonec Elizabeta iz Kovorja, Ronča Marija iz Sevnice, Gorup Ernestina iz Sv. Florijana, Kunstler Angela iz Polšnika, Kavčič Franc iz Šmartna, Kavčič Rudolf iz Vinice, Malešič Janko iz Škocijana, Počakaj Leopoldina iz Ksaverja, Podgoršek Amalija iz Konjic, Pečnik Marija iz Brežic, Petkovšek Marija iz Vrhnik, Pojbič Gizela iz Zg. Slavečev, Paulšek Marija iz Rač, Novak Julij iz Trbovelj-Vod, Perko Josipina iz Livolda, Hvalat Franjo iz Krtine, Höglner Friderik iz Mozlja, Horvat Olga iz

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Trbovelj-Vod, Cirman Ana iz Zirov, Res Marija, zabavilja iz Toplice, Jagodic Fr. iz Trbovelj, Kancel Julija iz Ptuj, Jurčec Iv. iz Sv. Katarine, Košenina Vladimir iz Sv. Lenarta, Klopčič Marta iz Maribora, Skender Oton iz Kor. Bele, Mikulič Ida iz Globokega, Perme Josipina iz Hotiča, Plavšak Marta iz Trbovelj, Pristav Marija in Anton iz Borovnice, Jurančič Leopoldina od Sv. Marka, Zidar Verena od Sv. Vida, Lukman Verena iz Jesenic, Groznik Josip iz Hrastnika, Gabrovšek Gabrijela iz Hotederšice, Zalar Josip iz Metlike, Jarc Angela in Franc iz St. Janža, Jenko Marija iz Rateč, Kotnik Vilgoj iz Lehna, Mihev Marija iz Podpece, Hočevar Marija iz Studencev, Azarov Mihaela iz Kranjske gore, Janežič Gabrijel iz Kočevja, Suler Kristina iz Trbovelj, Živc Gabrijela iz Globokega, Suligoj Avgust iz Trbovelj-Vod, Furlani Leopold iz Velenja, Frölich Vida iz Hrastnika, Haler Pavla iz Dola, Oražem Marija iz Ribnice, Zor Miroslav iz Sv. Petra, Zidar Milovan iz Lemberka;

v VIII. skupino: Kuhar Vida iz Kotelj, Velkavrh Kristina iz Žažarja, Nagode Katarina iz Marenberga, Brenčič Marija iz Središča, Čekada Marija iz Zitečke vasi, Košar Ivana iz Frankolovega;

v IX. skupino: Firm Štefaniya iz Makol, Češnik Ernestina iz Sv. Stefana, Stres Mira iz Sv. Jakoba, Cvetko Vladimir iz Vuzenice, Ogorelec Marija iz Gor. Radgone, Burger Mihaela iz Hajdine, Černigoj Danila iz Limbuša, Posega Marija iz Središča, Rus Ana iz Tijn, Borko Fran iz Križevcev, Klemenčič Marija iz Gor. Radgone, Macjus Nada iz Maribora, Kozar Ana iz Sv. Florijana, Knafelc Alojzij iz Markovcev, Kos Frančiška iz Markovcev, Kralj Zorislav iz Lokavcev, Jurajevčič Ljuba iz Semiča, Pavlin Franc iz Mošenj.

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljski dom v Mariboru — učiteljski. Tudi naš Učiteljski dom v Mariboru je zaključil svoje prvo poslovno leto. Tudi njemu ni bilo lahko v današnjih težkih prilikah. Saj je bilo leto vsestranskih izkušenj. Kljub temu je z vztrajnim in smotrnim delom premagal vse težkoče in zre danes s polnim zaupanjem v bodočnost.

Odbor smatra za svojo dolžnost, da vsaj kratko obvesti predvsem učiteljske mariborskega okrožja, ki je v prvi vrsti omogočilo ustvaritev našega doma.

Dom v tekočem letu ni bil polno zaseden. Prostora je za 35 dijakov, a v njem je bilo

13—16 gojencev i. s. 9 učiteljskih sinov, ostali pa drugih. Vzroki so različni:

1. Dom se je vsled raznih zaprek mogel otvoriti šele prve dni šolskega leta. Mnogi sploh niso verjeli, da bo prišlo že v tem šolskem letu do otvoritve.

2. Rajoniranje sprejema v srednje šole. Več prijavljenih ni bilo radi tega sprejetih v mariborske učne zavode.

3. Premalo zaupanja učiteljstva v lastno novo institucijo.

4. Nekaterim se je zdela preskrbnina Din 500 — previsoka.

Iz raznih vzrokov je bilo za prvo leto morda celo dobro, da ni bilo polne zasedbe. Zbralo se je tem več izkušenj. Saj iz malega raste veliko. Razen tega je imel dom še prostora, da je lahko prenočevalo v njem učiteljstvo. Do konca aprila t. l. je imelo v njem 81 oseb 288 prenočnin. Učiteljstvo, ki je posetilo naš dom, se je pohvalno izrazilo o udobnosti in poslovanju doma.

Naš dom je tudi o počitnicah učiteljstvu in njegovemu sorodstvu na razpolago za krajše ali daljše bivanje. Posebno ugodno lego ima za tiste, ki hočejo uživati kopeli na Mariborskem otoku. Da zamoremo prostor v domu rezervirati, želimo pismenih prijav.

Seveda je pa potrebno, da že sedaj mislimo na prihodnje šolsko leto. Zato se obračamo na Vas, tovariši in tovarišice, s sledečo prošnjo:

Učiteljski sinovi, ki študirajo v Mariboru, spadajo v Učiteljski dom. V prvi vrsti tem je namenjen dom. V drugi vrsti pridejo v poštev sinovi učiteljskih sorodnikov in v tretji, kolikor dopušča prostor, izmed ostalih stanov.

Preskrbnina znaša za učitelje Din 500 — mesečno, za ostale pa Din 550 —. Poleg preskrbnine ni nikakih drugih rednih dajatev.

Opozarjamo, da bo letos vsak dijak, ki stanuje v našem domu, sprejet v mariborske srednje šole, pa naj bo iz kateregakoli okoliša, ker je kr. banska uprava za gojence našega doma odredila nerajoniranje.

Sprejemni izpiti za srednje šole bodo letos samo meseca junija in ne začetkom šolskega leta. Sprejemamo tudi učence osnovnih šol. S prihodnjim šolskim letom bomo postavili za prefekta v domu g. profesorja. Tudi glasbo bo mogoče gojiti v večji meri, če bo dovolj reflektantov.

Pač pa je izključeno, da bi mogli sprejemati tudi dijakinje, dokler ne pridobimo še kega sosednega poslopja.

Prijave za prihodnje šolsko leto blagovite nasloviti na Penzije Učiteljskega doma v Mariboru, Kosarjeva 41. Od tam dobite podroben prospekt.

Vsekakor pa prosimo, da dospejo prijave najkasneje do 10. julija. Za poznejše dospele prijave ne moremo jamčiti sprejema, ker se že sedaj oglašajo, ter je letos pričakovati, da bo dom polno zaseden, ali pa bo celo še zmanjkalo prostora.

V Mariboru, dne 11. junija 1933.

Odbor.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

—g Učit. dom v Mariboru je prejel 40 Din od preplačila pristnih prileških gibanic, s katerimi je postregla ga. Klemenčičeva upokojenemu učiteljski pri rednem mesečnem sestanku 8. junija v Pobrežju. 284'25 Din pa je zbralo učiteljsko po zborovanju sres. uč. društva Maribor desni breg 10. junija v Framu, ko se je poslavljalo od svojega priljubljenega nadzornika tov. Koropca. Iskrena hvala! Posnemajte!

—g Članom Uč. samopomoči. O velikih počitnicah v zadnjih letih nam je pošta vračala cele kupe pism za naše člane, katerim ni vedela pravega počitniškega naslova. Člani so povzročili zadružni upravi dosti več dela in stroškov, obenem so pa napravili nered v odpravnstvu. Zato vljudno prosimo, da vsak član pusti pri svojem poštnem uradu svoj počitniški naslov, kamor naj mu pošta odpremlja vse poštno pošiljke. Ne pozabite na nakazila, ker mora uprava v počitnicah prav tako izplačati posmrtnine kakor med šolskim letom. — Za pojasnila v juliju in avgustu t. l. se obračajte pismeno na zadrujo, osebno zglaševanje samo ob sobotah! Vesele in zadovoljne počitnice Vam vsem želi

uprava US.

Mladinska matica

—mm Knjige za ljubljanske šole so se razposlale 13. in 14. t. m. Ostale šole dobijo publikacije v najkrajšem času. Tudi vezane knjige so že na razpolago. Nekaj letnikov »Našega roda« smo vezali s platnicami, kjer so uganke. Šole, ki žele take izvide, naj to posebe omenijo.

—mm Iz uprave. Knjige so dotiskane. Kakor že večkrat omenjeno, jih prejmejo le tisti naročniki, ki so plačali vseh 9 obrokov. Razpošiljanje se bo vršilo na isti način kakor lani in predlanskim, t. j. direktno po pošti, za kraje ob železnici in njihovega poštnega rajona po železnici kot brzoizvožno blago na šolske upravitelje glavnega kraja. Istotako velja za kraje z avtomobilsko zvezo. Vse tov. upravitelje prosimo, da poskrbe z ozirom ali kako drugače poskrbe za razdelitev knjig njihovega poštnega okraja. Vsi stroški se bodo po sporočilu tako povrnili.

Učiteljski pevski zbor JUJ

—p Tovarišice — tovariši! Razposlali smo okrožnice z delovnim programom za počitnice. Roka, ki smo ga stavili za prijavo (10. junij) v zborov in pevovodski tečaj se niso držali vsi člani. Zamudnike prosimo, da pošljejo svoje prijave, eventualno opravičila takoj, da moremo pripraviti vse potrebno. Upamo, da ne bo nikogar, ki bi izostal od našega skupnega dela brez tehtnega vzroka, saj se pripravljamo, da zapojemo tovarišem iz vse širne domovine. Dober oddih o počitnicah in na svidenje — odbor.

Šolski radio

—r XXXIV. teden. V torek dne 20. junija bo predavala ob 11. uri 15 minut ga. dr. Šimec Amalija o temi »Ciciban ali Cicufuj«, zdravstveno kramljanje o vsakdanjih rečeh. V četrtek dne 22. junija bo oddajala ob 9. uri I. državna realna gimnazija v Ljubljani »Vidovdanske proslave« po sledečem snoredu:

1. Pozdravni nagovor. 2. Na Vidov dan; govori prof. Breznik Josip. 3. »Mi.« Melodram. Verzi iz Jenkove Pobratimije in Molitve; deklamirajo šestošolci Benedičič Igor, Oblak Marjan in Marinič Bogomir. 4. a) F. S. Vilhar: Slovenec, Srb, Hrvat; b) K. Mašek: Mlatiči; poje moški oktet. 5. Šolsko leto je pri kraju, juhu! Veder govor sedmošolca Dolenca Matjanka. 6. a) Jednu sam ružu 'mel. Hrvatska narodna. Priredil R. Matz; b) Na v'sokem Obirju. Koroška narodna. Priredil P. Kozina; poje deški oktet. 7. Juš Kozak: Na planine! Pripovedujeta šestošolca Demšar Gojmir in Eypper Ernest. 8. J. Rahmaninov: Preludij. Igra na klavir sedmošolac Treo Rudolf. 9. a) A. Nedved: Na Straži; b) Ko so fantje proti vasi šli. Narodna. Harmoniziral P. Rančigaj; poje m. zbor. 10. I. Albrecht: Mi mladi. Deklamira tretješolac Levart R. 11. a) Vsi so prihajali; b) Na planinah. Na orglice igra mlad. orkester. 12. P. Kozina: Sindžirici zveče ta vala. Srbska narodna. b) E. Adamič: Jezdec. c) P. Rančigaj: Otroci štejejo. Poje izbran deški zbor. 13. C. Pregelj: Devojčica ruže brala. Hrvatska narodna. Poje deški zbor. 14. R. Wagner: List iz albuma. Solo za čelo. Igra sedmošolac Šivic Gustav. 15. a) E. Adamič: Nocoj je lep večer. Samospev za bariton. b) F. S. Vilhar: Mornar. Samospev za bariton. Poje sedmošolac Skaberne Ludovik. 16. a) F. S. Vilhar—F. Ferjančič: Planinaria. b) A. Gostinčar—P. Rančigaj: Neka živi Jugoslavija. Poje mešan zbor. 17. D. Jenko: Bože pravde. Pojo vsi dijaki. — Pred oddajo bo spregovoril zaključno besedo predsednik šolskega radija g. profesor Leopold André.

Stanovska organizacija JUJ iz društev:

POROČILA:

+ JUJ SRESKO DRUSTVO V ORMOŽU je zborovalo 13. maja 1933. pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba prav dobra: 42 članov, t. j. 70%.

Tovariš predsednik otvori zborovanje ter pozdravi navzoče članstvo, zlati tovariše

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

upokojenice, predavatelja g. inž. Lukmana iz Ljubljane; nadzornika in nove člane: Flajsa, Mihaličev, Zvanutovo in goste tovariše abiturijente, ki čakajo na službe. V imenu domačinov izreče prisrčno dobrodošlico tovariš Pinterič.

Z ozirom na okrožnico Mlad. matice so se člani odločno izrekli za to, da se knjige tudi v bodoče izdajajo ob koncu šol. leta, ker se je bati, da bi v drugem primeru število naročnikov padlo. Jako koristno bi bilo, če bi se Naš rod in Mlad. matica ločila, ker bi obe publikaciji pridobili naročnikov; v tem primeru naj bi pa knjige izšle v jeseni.

Predavanja: G. inž. Lukman je zanimivo govoril o vinarstvu, sadjarstvu, kletarstvu in zadrugarstvu. Z dobro izbiro snovi je znal obdržati pozornost zborovalcev do konca svojega predavanja, ki je trajalo skoraj dve uri.

G. ravnatelj Kosi je govoril »O higieni učiteljskega stanu iz spominov na mednarodni kongres za šolsko higieno v Nürnbergu v letu 1903.

Tov. predsednik se je predavateljema zahvalil za njuna izvajanja.

Prihodnje zborovanje bo 11. junija v Ormožu.

Predsednik: Tajnica:
Milan Megla, s. r. Olga Šijanec, s. r.

+ JUJ — SRESKO UČITELJSKO DRUSTVO V CELJU je zborovalo v Celju dne 8. aprila pri udeležbi 160 članov, t. j. 80%.

1.) Predsednik tov. Gosak je uvodoma poudaril sedaj gotovo nujno in važno nalogo učiteljstva, da širi med ljudstvom jugoslov. in državno miselnost in utrjuje v njem vero v veliko in močno državo. — Pozdravil je pristopivšega tovariša Adolfa Senegačnika iz Nove cerkve. S toplimi besedami se je spomnil umrle ge. Jurkove iz Vojnika, soproge našega tovariša Blaža Jurka in matere tovarišice Jankovičeve ter jima izrekel sožalje, enako tovarišu Gobcu k bratovi smrti. Čestital je k poroki kar trem tovarišicam: Kinclovi, Monarovi in Terčkovi. — Navzoči so tudi